

MOKINIŲ APŽIŪROS DĖL ASMENS HIGIENOS TVARKOS APRAŠAS

1. BENDROS NUOSTATOS

1. Mokinių apžiūros dėl asmens higienos tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) nurodo ir reglamentuoja priemonių, skirtų užkirsti kelią su asmens higiena susijusių ligų plitimui Vilniaus Joachimo Lelevelio inžinerijos gimnazijoje (toliau – Gimnazijoje), organizavimą ir vykdymą.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymu (Žin. 1996, Nr. 104-2363; Žin. 2001, Nr. 112-4069), Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo mokykloje tvarkos aprašu (Žin. 2005, Nr. V-1035; Žin 2016, Nr. V-966/V-672), Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl visuomenės sveikatos priežiūros specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje, kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo (Žin. 2007, Nr. 88-3492), (nauja redakcija nuo 2021-06-23 iki 2024-06-30), Lietuvos Respublikos higienos norma HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (Žin. 2010, Nr. V-313; Žin. 2016, Nr. V-93), Lietuvos Respublikos higienos norma HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (Žin. 2011, Nr. V-773), Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro 2015 m. parengtomis metodinėmis rekomendacijomis “Pedikuliozės profilaktika ir kontrolė” ([https://nvsc.lrv.lt/uploads/nvsc/documents/files/Pedikulioze%20WEB%20\(1\).pdf](https://nvsc.lrv.lt/uploads/nvsc/documents/files/Pedikulioze%20WEB%20(1).pdf)) bei “Niežų prevencija ir kontrolė“ (<https://nvsc.lrv.lt/uploads/nvsc/documents/files/Niezai%20--%20WEB.pdf>)

II . GIMNAZIJOJE ĮGYVENDINAMOS SU ASMENS HIGIENA SUSIJUSIŲ UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ PROFILAKTIKOS PRIEMONĖS

3. Visuomenės sveikatos priežiūra Gimnazijoje vykdoma pagal Gimnazijos visuomenės sveikatos specialisto (toliau – VS specialistas) veiklos planą, kuris yra sudedamoji Gimnazijos mokslo metų veiklos plano dalis.

4. VS specialistas savo darbo laiku įstaigoje pagal epidemiologines reikmes organizuoja ir vykdo mokinių higienos patikrinimus dėl užsikrėtimo pedikulioze, niežais.

5. VS specialistas kaupia ir teikia mokiniams, Gimnazijos darbuotojams ir mokinių tėvams/globėjams informacinę medžiagą apie utėlėtumo/niežų ir kitų užkrečiamųjų ligų plitimą, ankstyvą išaiškinimą, gydymą ir profilaktines priemones (tai gali būti atmintinės, informaciniai lapeliai, ugdymo įstaigos leidiniai, internetiniai puslapiai, standai).

6. Pedikuliozės/niežų profilaktikos tema kaip asmens higienos ugdymo sudedamoji dalis yra integruojama į gamtos pažinimo/biologijos pamokas, klasės valandėles.

7. Mokytojai, organizuodami pamokas pedikuliozės/niežų profilaktikos tema, pagal poreikį pasitelkia VS specialisto pagalbą.

8. Mokinių tėvai/globėjai, aptikus, kad jų vaikas/globalotinis yra užsikrėtęs pedikulioze/niežais, praneša apie tai klasės auklėtojui ir Gimnazijos administracijai.

9. Gimnazijos darbuotojai, įtarę, kad tam tikras Gimnazijoje besimokantis mokinys yra užsikrėtęs utėlėmis/niežais, apie tai praneša Gimnazijos administracijai ir VS specialistui.

10. Administracija, iš Gimnazijos bendruomenės (tėvų/globalėjų, mokytojų, mokinių) gavus informaciją apie Gimnazijoje besimokančio mokinio/mokinių apsikrėtimą utėlėmis/niežais, inicijuoja mokinių patikrinimą dėl užsikrėtimo pedikulioze/niežais.

11. Jeigu nustatoma, kad priešmokyklinio ugdymo grupėje nors vienas mokinys yra užsikrėtęs kontaktine helmintoze ar žarnyno pirmuonimis, tokia grupė vertinama kaip infekcijos židiny ir joje taikomos profilaktikos priemonės, VS specialistas organizuoja reikalingą

profilaktikos priemonių, kurias rekomenduoja Nacionalinio visuomenės sveikatos centro (NVSC) specialistai, įgyvendinimą; priešmokyklinio ugdymo grupėje kontroliuoja, kad tinkamai būtų valomi grupėse esantys paviršiai, nuolatos plaunami žaislai, sistemingai keičiama patalynė.

12. Nuolatinė dezinfekcija Gimnazijoje, kai yra registruojamos lašiniu būdu per orą perduodamos ir žarnos infekcijos, atliekama pagal Lietuvos higienos normas HN 75:2016 „Įstaiga vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ ir HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“.

III. MOKINIŲ APŽIŪROS DĖL ASMENS HIGIENOS ORGANIZAVIMAS IR TVARKA

13. Mokinį apžiūra dėl asmens higienos yra vykdoma remiantis mokymosi sutartimi.

14. Mokinį asmens higienos apžiūras vykdo VS specialistas; VS specialistui nesant Gimnazijoje – administracijos įpareigotas asmuo.

15. Mokinį apžiūra Įstaigoje vykdoma pagal „Visuomenės sveikatos priežiūros specialisto veiksmų mokykloje, atliekant užsikrėtimo utėlėmis patikrinimą, algoritmą“ (Metodinių rekomendacijų „Pedikuliozės profilaktika ir kontrolė“ 3 priedas).

16. Prieš kiekvieną patikrinimą mokiniai informuojami apie tai, kodėl patikrinimas yra reikalingas ir kaip jis bus vykdomas.

17. Mokinį higienos apžiūra atliekama sveikatos priežiūros kabinete arba kitoje atskiroje patalpoje.

18. Vaiką dėl užsikrėtimo utėlėmis/niežais tikrinantis asmuo turi griežtai laikytis konfidencialumo principo.

19. Gimnazijos darbuotojai turi imtis visų priemonių, kad užsikrėtęs utėlėmis/niežais mokinys būtų apsaugotas nuo viešo atskyrimo, pažeminimo ir kitų neigiamų pasekmių.

IV. VEIKSMŲ APTIKUS PEDIKULIOZE/NIEŽAIS UŽSIKRĖTUSĮ MOKINIŲ TVARKA

20. Apie įtariamą užsikrėtimą pedikulioze/ niežais vaiko tėvai/globėjai informuojami telefonu arba tiesiogiai.

21. Mokinys, kurio galvos plaukuose/drabužiuose patikros metu rasta utėlių/glindų, gali likti Gimnazijoje neatskiramas nuo kitų vaikų iki dienos pabaigos.

22. Remiantis Metodinėmis rekomendacijomis “Niežų prevencija ir kontrolė”, vaikas, kuriam įtariamasis užsikrėtimas niežais, turėtų būti atskirtas nuo sveikų vaikų. Tokio mokinio tėvai turi:

22.1. nedelsiant pasiimti vaiką iš Gimnazijos, jeigu šis mokinys mokosi 0-4 klasėje;

22.2. pranešti telefonu Gimnazijos administracijai/ klasės auklėtojui/VS specialistui, kad leidžia vaikui nedelsiant pačiam vykti namo, jeigu šis mokinys mokosi 5-12 klasėje.

23. Pedikulioze užsikrėtusio mokinio tėvams/globėjams VS specialistas siunčia pranešimą apie vaiko užsikrėtimą utėlėmis (Tvarkos priedas 1) ir informaciją apie utėlių naikinimo būdus (Metodinių rekomendacijų “Pedikuliozės prevencija ir kontrolė” priedai 6, 7, 8 ar kt.)

24. Informacija apie tai, kad Gimnazijoje atsirado utėlių/niežų, per elektroninį dienyną siunčiama visų Gimnazijoje besimokančių vaikų tėvams/globėjams ir mokytojams (Tvarkos priedas 2). Mokinį tėvams/globėjams rekomenduojama patikrinti vaikus dėl pedikuliozės/niežų bei esant poreikiui kreiptis į gydytoją.

25. Užsikrėtusio utėlėmis vaiko tėvai/globėjai privalo:

25.1. išnaikinti vaiko galvoje utėles/glindas ir užtikrinti vaiko grįžimą į Gimnaziją per 1–3 darbo dienas po pranešimo apie vaiko užsikrėtimą gavimo. Po gydymo į Gimnaziją grįžusio mokinio galvoje/drabužiuose neturi būti randama nei utėlių, nei glindų;

25.2. Gimnazijai reikalaujant, vaiko grįžimo į Gimnaziją dieną pateikti VS specialistui/klasės auklėtojui/administracijos atstovui informaciją (raštu), kada ir kokios priemonės buvo panaudotos naikinant utėles (Tvarkos priedas 1).

26. Grįžus į Gimnaziją po pedikuliozės gydymo mokinys pakartotinai tikrinamas sveikatos priežiūros kabinete. Jeigu apžiūros metu glindų/utėlių nerasta, mokiniui leidžiama lankyti

Gimnaziją; po savaitės mokinys tikrinamas pakartotinai. Jeigu randamos glindos/utėlės, kartojami šios Tvarkos 20 -25 ir šiame punkte nurodyti veiksmai.

27. Vaikas, kuriam buvo įtartas užsikrėtimas niežais, gali grįžti į Gimnaziją, tik pateikus VS specialistui/klasės auklėtojui gydytojo išduotą pažymą, patvirtinančią, kad šis mokinys nėra užsikrėtęs niežais.

28. Pedikulioze/niežais užsikrėtusio mokinio tėvams/globėjams atsisakant ar galimybių neturint panaudoti utėlių/niežų naikinimo priemones, pasireiškiant socialiai negatyviam užkrėsto vaiko elgesiui Gimnazijoje, didinančiam kitų mokinių/darbuotojų apsikrėtimo pedikulioze/niežais riziką, apie tai informuojamas Gimnazijos socialinis pedagogas bei Vilniaus miesto vaiko teisių apsaugos skyrius.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. VS specialistas atsakingas už Aprašo organizavimą ir vykdymą. VS specialistas savo funkcijoms vykdyti pasitelkia Gimnazijos bendruomenę (pedagogus, pagalbos mokiniui specialistus, mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus).

30. Mokinių asmens sveikatos informacijos konfidencialumas užtikrinamas vadovaujantis Informacijos apie pacientą valstybės institucijoms ir kitoms įstaigoms teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2001 m. vasario 1 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. 65.

31. Pedikuliozės profilaktikos tvarkos aprašas skelbiamas Gimnazijos internetinėje svetainėje.

V. PRIDEDAMŲ PRIEDŲ SĄRAŠAS

1 priedas. Laiško tėvams/globėjams, kurių vaikui/globotiniui nustatytas užsikrėtimas utėlėmis, pavyzdys.

2 priedas. Laiško, siunčiamo mokinių tėvams/globėjams, esant epidemiologinei situacijai dėl pedikuliozės ugdymo įstaigoje, pavyzdys.

LAIŠKO TĖVAMS/GLOBĖJAMS, KURIŲ VAIKUI/GLOBOTINIUI NUSTATYTAS UŽSIKRĖTIMAS UTĖLĖMIS, PAVYZDYS

Gerbiami tėveliai ar globėjai

Taip jau atsitiko, kad Jūsų sūnaus/dukros _____ galvos plaukuose/drabužiuose (pabraukti) buvo rasta utėlių. Tačiau tai dar nereiškia, kad Jūsų namuose nesilaikoma higienos reikalavimų. Net kasdieninis galvos plovimas neapsaugo nuo užsikrėtimo utėlėmis. Utėlės negali skraidyti ar šokinėti. Dažniausiai utėlėmis užsikrečiama tiesioginio sąlyčio su utėlėtais žmonėmis metu (iš galvos į galvą), rečiau – keičiantis drabužiais, patalyne, šukomis, šepečiais, naudojantis bendra lova, rankšluosčiais, pagalvėmis.

Prašome imtis priemonių, kad būtų išnaikintos utėlės, esančios Jūsų vaiko galvos plaukuose/drabužiuose. Tam tikslui skirti medikamentai parduodami vaistinėse, jie naudojami griežtai laikantis gamintojo informaciniame lapelyje.

Gydymas turi būti vykdomas pritaikius utėlių naikinimo medikamentus arba utėles ir glindas pašalinant rankiniu būdu ir tinkamai apdorojant, dezinfekuojuojant vaiko gyvenamąją aplinką. Į mokyklą po gydymo grįžusio vaiko galvos plaukuose/drabužiuose neturi likti nei utėlių, nei glindų. Prašome užpildyti žemiau pažymėtą šio laiško dalį, ją jūsų vaikas grįžimo į mokyklą dieną turi atiduoti visuomenės sveikatos priežiūros specialistui arba klasės vadovui.

Jei iškilo klausimų, skambinkite telefonu:

Dėkojame

Prašome užpildyti, pasirašyti ir gražinti šią dalį į mokyklą:

□

Mokinio vardas, pavardė _____

Priemonės, panaudotos utėlių naikinimui, pavadinimas _____

Gydymo pradžios data _____

Data, kada mokinys grįžo į mokyklą _____

Tėvo/globėjo parašas _____

LAIŠKO, SIUNČIAMO MOKINIŲ TĖVAMS/GLOBĖJAMS ESANT EPIDEMIOLOGINEI SITUACIJAI DĖL PEDIKULIOZĖS MOKYKLOJE, PAVYZDYS

Gerbiami tėveliai ar globėjai

Taip jau atsitiko, kad mokykloje, kurią lanko Jūsų vaikas, kai kurie vaikai apsikrėtė utėlėmis. Gali būti, kad nuo utėlėtų vaikų apsikrėtė ir Jūsų vaikas.

Tačiau tai dar nereiškia, kad Jūsų namuose nesilaikoma higienos reikalavimų. Net kasdieninis galvos plovimas neapsaugo nuo užsikrėtimo utėlėmis. Utėlės nemoka skraidyti ar šokinėti. Dažniausiai utėlėmis užsikrečiama tiesioginio sąlyčio su utėlėtais žmonėmis metu (iš galvos į galvą), rečiau – keičiantis drabužiais, patalyne, šukomis, šepečiais, naudojantis bendra lova, rankšluosčiais, pagalvėmis.

Mokyklos administracija prašo padėti sustabdyti utėlių plitimą. Geriausias būdas kovoti su utėlėmis – reguliariai tikrinti vaiko galvą. Įdėmiai perskaitykite šias rekomendacijas net ir tuo atveju, jei Jūsų vaikas nėra užsikrėtęs utėlėmis.

Jei radote utėlių vaiko galvoje, būtinai informuokite mokyklą, vaikų darželį ar kitą įstaigą, kurioje lankosi kiti Jūsų vaikai. Taip pat reikia informuoti ir Jūsų vaiko draugų tėvus ar globėjus. Tai yra vienas efektyviausių būdų apsaugoti kitus ir užkirsti kelią pedikuliozės plitimui.

Jei iškilo klausimų, galite skambinti telefonu:

El. p.

Ačiū už bendradarbiavimą